

Memo

Aan:	Gemeenteraad Oude IJsselstreek
Cc:	André Putker
Van:	Janine Kock
Datum	18 december 2024
Kenmerk:	917816
Onderwerp:	Intentieovereenkomst warmtenet Gaanderen, Etten en Terborg.

Samenvatting

Er is op 18 december 2024 een intentieovereenkomst getekend die betrekking heeft op de verkennende fase voor een warmtenet in Gaanderen, Etten en Terborg. De intentieovereenkomst is naast onze gemeente, getekend door de gemeente Doetinchem, het waterschap Rijn en IJssel, Wonion, Sité Woondiensten en het Gelders Warmte Infrabedrijf B.V. (GWIB). Met het tekenen van de intentieovereenkomst kan de verkennende fase voor een warmtenet in Gaanderen, Etten en Terborg van start gaan. In deze fase zal een schetsontwerp gemaakt worden van een mogelijk warmtenet. We nu nemen nog geen keuze over de aanleg.

Raadinformatieavond op 30 januari 2025

De gemeenteraad wordt op 30 januari bijgepraat over dit initiatief. Er zal dan een uitgebreide toelichting gegeven worden over warmtenetten en de aankomende nieuwe wetgeving op het gebied van warmte. Dit gebeurt in samenwerking met het GWIB en het Expertteam Warmte Gelderland. Vooruitlopen op de informatieavond van 30 januari is deze memo opgesteld, mede doordat de intentieovereenkomst al is getekend op 18 december.

Aanleiding; de warmtetransitie

In het kader van de energietransitie zal Nederland het aardgas uitfaseren. De gebouwde omgeving zal in de toekomst, uiterlijk in 2050 verwarmd worden met duurzame, niet fossiele energiebronnen. In de Transitievisie Warmte uit 2021 (raadbesluit 16 december 2021, zaaknr. 302769) is voor onze gemeente een eerste overzicht gemaakt de mogelijkheden. Er is geïnteriseerd welke warmtebronnen er zijn in de gemeente. De rioolwaterzuiveringsinstallatie in (RWZI) Etten is toen geïdentificeerd als een geschikte warmtebron. Er is in 2020 ook een quickscan gemaakt door DHVRHK om te bekijken of deze warmte gebruikt kan worden voor een warmtenet.

Afgelopen voorjaar hebben we samen met de gemeente Doetinchem, Wonion, Sité Woondiensten, en het waterschap Rijn en IJssel bekeken hoe we de volgende stap kunnen zetten voor een warmtenet in Gaanderen, Etten en Terborg. Er is een update gemaakt van de studie uit 2020 (door Fakton) en het blijkt dat een warmtenet voor deze drie dorpen mogelijk is. Er is verdiepend onderzoek nodig om het idee verder uit te werken.

Er is contact gezocht met het Gelders Warmte Infrabedrijf B.V. (GWIB) van de provincie Gelderland. We hebben hen gevraagd of zij mee willen doen in het onderzoek naar de haalbaarheid van het warmtenet. Als publieke partner werkt het GWIB samen met Gelderse gemeenten aan het op schaal ontwikkelen, realiseren en exploiteren van publieke, collectieve warmtenetten. Uit de intake bij het GWIB is gebleken dat de ontwikkeling van dit project interessant voor hen is.

Warmtenet als duurzame oplossing

Een warmtenet is een gangbare duurzame oplossing voor het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Het voordeel is dat de warmte van de RWZI al aanwezig is en dat bij deze warmteoplossing veel minder elektriciteit

gebruikt dan andere veelal elektrische oplossingen. Als het lukt dit warmtenet te realiseren zetten we een mooie stap in de opgave om de bebouwde omgeving aardgas vrij te maken.

Eerst volgende stap: een schetsontwerp

Het ondertekenen van de intentieovereenkomst is de eerste stap in de ontwerpfase, zodat partijen voort kunnen in het verder ontwikkelen van het warmtenet. De technische en financiële haalbaarheid van het warmtenet wordt onderzocht. Er wordt een schetsontwerp gemaakt.

Het Gelders Warmte Infrabedrijf B.V. (GWIB).

De gemeente kan straks samen met het GWIB een lokaal publiekrechtelijk warmtebedrijf oprichten. Het GWIB heeft ervaring met de realisering en exploitatie van warmtenetten. Het GWIB maakt een technisch ontwerp voor een warmtenet in Gaanderen, Etten en Terborg. Aan de hand van dit ontwerp onderzoekt zij of er een haalbare businesscase gemaakt kan worden voor een warmtenet. Het GWIB maakt gebruik van de kennis, kunde en capaciteit van haar aandeelhouders (Firan en Oost-NL) en stelt deze via inbesteding ter beschikking aan de lokale warmteinfrabedrijven.

Het voordeel van een samenwerking met het GWIB is dat er sprake is van een lokaal publiekrechtelijk warmtebedrijf. Randvoorwaarde vanuit het GWIB is dat het GWIB minimaal 50% van de aandelen in bezit krijgt en dat de gemeente voor minimaal 5% van de aandelen meedoet. Uiteraard kan de gemeente ook met een groter aandeel meedoen. Een publiekrechtelijk lokaal warmtebedrijf ligt in de lijn van het nieuwe wetsvoorstel Wet collectieve warmtevoorziening (Wcw). Het belangrijkste doel van dit wetsvoorstel is om mensen beter te beschermen tegen hoge energiekosten en te zorgen voor duurzame en betrouwbare levering van warmte. Collectieve warmtesystemen zijn nu vaak in handen van commerciële bedrijven. De Wcw bepaalt dat warmtebedrijven voor meer dan 50% in handen komen van overheden, zoals gemeenten of provincies. Op deze manier hebben overheden altijd het laatste woord bij het bepalen van het beleid van het warmtebedrijf en de warmtenetten. Op woensdag 19 juni 2024 is het wetsvoorstel Wcw aangeboden aan de Tweede Kamer. In deze versie is het advies van de Raad van State van 17 april 2024 verwerkt.

In de ze fase nog geen verplichtingen

Het GWIB, Sité Woondiensten, Wonion, de gemeente Oude IJsselstreek, de gemeente Doetinchem, en Waterschap Rijn en IJssel zijn de deelnemende partijen in dit project. Het aangaan van de intentieovereenkomst levert voor deze zes projectpartners in deze fase geen verplichtingen op. De overeenkomst kan worden opgezegd zonder financiële verplichtingen. Het is het startmoment om een mogelijke samenwerking te verkennen.

Betaalbaarheid warmtenet

Uit het haalbaarheidsonderzoek moet blijken of er een haalbare businesscase voor het warmtenet kan komen. We bepalen de aansluit- en de eindgebruikerskosten aan de hand van de investerings- en exploitatiekosten. Bewoners van Gaanderen, Etten en Terborg staat het vrij om straks wel of niet mee te doen met het warmtenet. Onze inwoners kunnen altijd een andere duurzame oplossing kiezen. Voor een haalbare businesscase is een deelname van ongeveer 70% van de woningen vereist. We moeten de bewoners straks kortom een aantrekkelijk aanbod doen. Onze verwachting is dat de eindgebruikerskosten van een publiekrechtelijk warmtebedrijf aanzienlijk gunstiger zijn dan van een commercieel warmtebedrijf.